

Német hadihajó munkában.

(Saját tudósítónktól.) A *Berlingske Tidende* című norvég lap közli Anders *Rachlev* norvég komponistának a leírását, amelyben a zeneszerző mint szemtanú elmondta, hogyan sülyesztette el egy német torpedónaszád az *Uleaborg* nevű finn gőzöst.

— Este hat órákor — beszél a komponista — az *Uleaborg* nagyszámu utassal a finnországi Raumo-ból Stockholm felé indult. A hajón kitünő volt a hangulat, mert az utasok nagy része hazafelé ment és már előre örült, hogy békésebb földre jut. Éjjel tíz óra felé fönt ültünk a fedélzeten és a legszebb idő mellett élveztük a fekete kávé és a szódás whiskyt, amikor egyszerre csak egy *reflektor vakító fénye árasztotta el a hajót*. Azt hittük, hogy a fény egy orosz cirkáló reflektorától származik és oda rohantunk a kapitányhoz, hogy nála levő utleveleinket megkapjuk, de a következő pillanatban az *Uleaborg* mellé siklott egy torpedónaszád, melynek az árbocán ott lebegett a *német zászló*.

— Konstatáltam, hogy a V. 25, tehát egyike a legujabb és legjobb német hadihajóknak. A kapitánynak svéd nyelven átkiabáltak a hadihajóról, hogy *minden utas és az egész legénység azonnal jöjjön át a hadihajó fedélzetére* és a parancsnak természetesen rögtön eleget tettünk. Mikor már mindnyájan odaát voltunk, a hadihajó körülbelül száz méternyire ment el *Uleaborg*tól, megvilágította reflektorával a halálraitelt gőzöst és

néhány pillanat múlva *eldördültek az első gránátok*. Ámbár csak kis kaliberű ágyukból lőttek, az *Uleaborg* már a negyedik lövésnél a szó szoros értelmében *lángtengerben* állott. A hatodik lövésnél látni lehetett, hogy *a gőzös sülyed*. Egyszerre azonban *a torpedónaszádon is észrevettük egy távoli fényszóró sugarait*. Most már azt is tudtuk, hogy egy orosz gőzös közeledik a német hadihajóhoz. Egyszerre lázas tevékenység indult meg a fedélzeten. Valamennyi női utast fedélközre vittek.

— Mi férfiak parancsot kaptunk, hogy a fedélzeten maradjunk. A torpedónaszád nyugati irányban elindult teljes gőzzel, néhány perc múlva a hajó teste remegett, izdadtak és lihegtek a gépek, *a német csatahajó valósággal szállott a vizeken*. Husz perc múlva már kint voltunk az orosz fényszóró fényköréből és ugyanekkor láttuk elsülyedni az *Uleaborg*ot. Körülbelül egy órai ut után *egy nagyobb csatahajó vett fel bennünket*. Egész éjszaka mindnyájunknak a kajütökben kellett tartózkodni. A legnagyobb előékenységgel bántak velünk, az I. osztályu utasokat meghívták a tiszti asztalhoz. Néhány órával azelőtt megállított a cirkáló egy *svéd gőzöst* és több *angol* állampolgárt vett föl a fedélzetre. Az angolok szemmel láthatólag jól érezték magukat.

Másnap este tíz órákor megérkeztünk egy német kikötőbe, ahol az *Uleaborg* minden utasa engedelmet kapott a továbbutazásra.

A gyalogság fegyverei a modern háborúban.

A puska és gépfegyver fontossága.

Von *Bernhardi* „Vom heutigen Kriege“ (A mai háborúról) című munkájából veszünk az alábbiakat:

A gyalogság fegyvereinek teljesítképesége *minden hadseregben csaknem teljesen egyenlő*, miután mindenütt a 7—8 milliméteres kis kaliberű rendszerre tértek át. Percenként körülbelül *huszat* lehet lőni ezekkel a fegyverekkel. A hordképességnek megfelelően csaknem minden új fegyvert *kétezer méterre* beosztott irányzékkel látnak el. A legtöbb hadseregnél a modern, hegyes lövedéket használják. Sehol sem találunk olyan különbségeket a fölfegyverkezésben, amelyek a taktikát is befolyásolhatják. A német fegyvert különösen minden tekintetben jónak mondhatjuk, mert mindenben megfelel a modern követelményeknek. Ballisztikai képessége (A lövedéknek a levegőben röpkölése alatt követett pályájának a meghatározása), a tüzelés gyorsasága jó és a célzás biztos. A szerkezete egyszerű és a háboru céljának megfelelő. Bizonyos fokig csak a *francia* Lebel-fegyver elmaradt és a franciák komolyan foglalkoztak azzal a tervvel, hogy a gyalogságot újra fegyverezzék és így főként Németországgal szemben előnybe jussanak.

Ugy látszik azonban, hogy a kis kaliberrel, a tár (magazin) elhelyezésével, valamint a füsttelen löporral a fejlődés olyan fokát érték el, amely egyelőre a tökéletességet jelenti.

A gyalogság fegyvere megjavításának leglényegesebb befolyása abból áll, hogy megváltoztatta a gyalogság harcának a formát.

A mai viszonyok között a gyalogos csapatok még meglehetősen távolságból, mondjuk kétezer méterről, sem tehetik ki magukat a puskatűznek anélkül, hogy a legsúlyosabb veszteségeket ne szenvedjenek. Mielőtt előáll annak a lehetősége, hogy tűzbe jutnak, a gyalogságnak *harcvonalba* kell kifejlődnie, hogy azonnal *rajvonalba* mehessen át, amikor az ellenség tüzelése érezhetővé válik. Ekkor *csak előre vagy hátra* szabad és lehet vonulni. A csapat csak egytagu alakulásban, jaja rajvonalban harcolhat. A körülmények-

től, a tereptől, az ellenség tüzetől és a saját céljaitól függ, hogy mennyi legyen a térség az egyes lövészek között. Hatásos tűzben a gyalogság csak ugrással vagy kuszva, a terep legügyesebb kihasználása mellett nyomulhat előre. A puskaharcban már közepes távolságban, ezer vagy nyolcszáz méternyire kell a döntésre törekedni. Nyílt területen aligha lesz valaha is lehetséges, hogy közelebb jussanak a megszállt álláshoz, mielőtt a védelmezők tüzelését legalább részben leküzdötték vagy tompították.

Ezzel a jelenséggel a harc jellege teljesen megváltozott. Míg azelőtt a legénységet többé-kevésbé *zárt* csoportokban vezették az ellenség felé és csak a kisebb részét osztatták föl rajvonalba, *ma az egész harcoló csapat rajvonalba oszlik, amelyben minden egyes ember önállóan cselekszik és harcol*. A följobbvaló befolyása nem érvényesülhet többé, mint azelőtt: a harc fokozott zaja megnehezíti a vezénylést. A harc folyamán a jelenlevő kevés tiszt gyakran csak a *példájával* tud hatni. Nyílt terepen a segédc csapatok is kénytelenek rajvonalban előrenyomulni és nem tudják olyan közletről követni az első sorokat, mint azelőtt, mert ezek mögött a tüzeléstől érintett terület jelentősen kibővült és az első sorok ellen intézett srappnellűz arra kényszeríti a segédc csapatokat, hogy megfelelő távolságra maradjanak, ha csak nem akarnak tulságos veszteségeket szenvedni anélkül, hogy maguk is harcolhatnának.

A gyalogság tüzelő erejét jelentősen növelték a *gépfegyverek*, amelyek a modern gyalogsági puskához hasonló ballisztikai képesség mellett *percenként 600 lövést* is tudnak tenni és így vannak szerkesztve, hogy a csőnek lassu oldalfordításával a célt bizonyos szélességben *söpörheti* a tüzeléssel.

Gondos kezelés mellett ismert távolságban és nem tulságosan alacsonyon fekvő célpontnál ezeknek a fegyvereknek a hatása megsemmisítően nagy. Ha azonban a távolságot helytelenül becsülték meg, vagy a kezelés hiányos, ez a hatást megfelelően befolyásolja, mert a szétszóródás kisebb, mint a

puskatűznél. A gépfegyvernél az esetleg elkövetett hiba ugyanannak a gépnek minden lövegénél hasonló, míg a kézi fegyvernél még a hibák is kiegészíthetik egymást. A gépfegyvereknél a célzó látcső alkalmazásával igyekeztek a célt pontosan megállapítani, de a lövés következtében beállott rázkódás megnehezíti ennek a segítőeszköznek az alkalmazását. Hogy gyorstűzelésben a vízűtésből származó gőzt eltüntessék és ne szolgáltatassanak célpontot az ellenségnek, gőzlevezető csöveket alkalmaznak.

A különböző hadseregekben ma használt gépfegyverek teljesítképesége majdnem mindenütt *egyforma*. Franciaországban különös súlyt helyeznek arra, hogy a hadsereget gépfegyverekkel felszereljék. Ugy látszik ezek nagy számával igyekeznek pótolni a lakosság számának a csökkenését, ami lehetetlenné teszi, hogy a gyalogságot növeljék. A franciák állítólag újabban annyira megjavították gépágyúikat, hogy percenként 600—800-ra vitték a lövőképességet.

Alig kétséges, hogy a gépfegyverek, különösen ha nagy tömegben használják, befolyásolják a taktikát. Ha a gyalogsággal kell a harcban közreműködni, úgy ennek tekintettel kell lenni segítő fegyverére, amelynek használhatósága bizonyos körülményektől függ. Különösen a támadásban fenyeget az a veszedelem, hogy a gyalogság előnyomulásában a gépfegyverek szerint igazodik és így elveszíti teljes mozgási szabadságát.

Lloyd George még mindig mosakodik.

Berlin, szeptember 22. Londoni jelentések szerint *Lloyd George* tegnap beszédet mondott, melyben a többi között a következőket fejtette ki:

Senkisé volt azelőtt annyira ellene annak, hogy Anglia részt vegyen a kontinentális háborúban, mint én, aminthogy általában ellene voltam minden háborúnak. A mostani helyzetben azonban a kormány más-kép nem cselekedhetett.

Lloyd George megismétli a már ismert kifogásokat, hogy Anglia hűségességét követ el, ha kivonta volna magát a háborúból stb. Belgium semlegességének megsértését illetőleg azt mondotta, hogy ha egy német kereskedő csak akkor tartana be egy szerződést, ha azt saját érdeke parancsolja, akkor a világon senkisé kötne többé szerződést német kereskedővel. Anglia a militarizmus ellen és a civilizációért küzd.

A járványok ellen.

Zágráb, szeptember 22. Tekintettel arra, hogy a háborus állapot következtében esetleg járványos betegségek léphetnének fel, a kormány felszólította a vármegyei és városi hatóságokat, hogy azonnal szervezenek egészségügyi bizottságokat a megfelelő óvintézkedések foganatosítása érdekében. A bán *Amrus* Milán dr. volt osztályfőnököt a háboru tartamára e járványbizottság működésének ellenőrévé és egyben kormánybiztosává nevezte ki.

EGY OROSZ TÁBORNOK BARBARIZMUSA.

A *Wolff*-ügynökség jelenti: Augusztus 25-én délből elfogták *Posztovszki* tábornoknak, az első orosz hadtest parancsnokának, szikratávirón küldött üzenetét, mely így hangzik: Haladéktalanul továbbítandó a 25. hadtest első gyaloghadosztályához reggel 7 óra 13 perckor. B. Sk.-nak a főparancsnok. Rendelet. A csapat erélyes vezetés alatt ki-ki-ki-ki azzal az utasítással, hogy *az összes erdészeket kimélet nélkül löjék agyon*.

A *Martos* tábornok ellen fölhozott vádak eddig nem voltak bizonyíthatók. *Martos* tagadja a bűnösséget. A vizsgálat folyik.